

การวิเคราะห์งบการเงิน (Financial Statement Analysis) อ.ธีระชัย สิริปัญญาวัฒน์

การวิเคราะห์งบการเงิน

1. การวิเคราะห์เปรียบเทียบเชิงตัวเลข (ตามแนวนอน – เทียบระหว่างปี หรือ ตามแนวตั้ง – เทียบปีเดียวกัน)

- ตามแนวนอน (Horizontal) หลักการคือนำยอด (หรืองบ) 2 ปี เขียนเรียงกันตามแนวตั้งและเพิ่มช่อง เพิ่ม/ลด เป็นเงิน และ % สิ่งที่เป็นประโยชน์ในการที่ทำให้ดูง่ายคือช่อง % แล้วนำ % ที่เพิ่มหรือลดคิดปกติกติมาดูว่าสาเหตุเกิดจากอะไร (หรือนำไปใช้วางแผนการตรวจ) **หรือ**หากเป็นการเทียบมากกว่า 2 ปี จะต้องทำ “ปีฐาน” ซึ่งทุกจำนวนของปีฐานนี้จะถือเป็นมูลค่า 100% ข้อจำกัดของการเทียบหลายๆปี คือเป็นการเทียบข้อมูลแต่ละรายการ จะกระทำทั้งงบลำบาก เช่น เทียบกำไรสุทธิปี

52	51	50	49
xx	xx	xx	xx
x%	x%	x%	100

- ตามแนวตั้ง (Vertical) เป็นการหาสัดส่วน % ในปีของตัวเอง แต่อาจนำไปเทียบกับสัดส่วน % ของปีอื่นได้ * แสดงความสัมพันธ์ของข้อมูลแต่ละรายการกับรายการที่กำหนด (ซึ่งมักจะเป็นยอดแรก) ซึ่งจะถือเป็น 100% ทุกรายการในงบการเงินจะแสดงเป็นเปอร์เซ็นต์
2. อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio) เมื่อได้อัตราส่วนของตัวเองแล้วมักจะต้องนำไปเทียบกับอัตราส่วนเฉลี่ยของอัตราส่วนมาตรฐาน หรือ อัตราส่วนอุตสาหกรรม หรือแม้กระทั่งอัตราส่วนของบริษัทระหว่างข้อมูลอดีตและปัจจุบัน

- วิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity Ratio) (ตัวเลขจากงบดุล)

- Current Ratio (อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน) = $\frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$ ยิ่งมากยิ่งดี

แสดงความสามารถในการชำระหนี้สินหมุนเวียนด้วยทรัพย์สินหมุนเวียน แต่ Current Ratio มีข้อจำกัดตรงที่ไปรวมสินค้ำคงเหลือ (ไม่รู้ว่าจะขายได้เมื่อไหร่) ไว้ในทรัพย์สินหมุนเวียน ซึ่งสินค้ำไม่สะท้อนความสามารถการชำระหนี้ที่ดี

- จึงเกิดอัตราส่วน *Acid-Test Ratio (Quick Ratio) =

$$\frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน} - \text{สินค้ำคงเหลือ}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$
 ยิ่งมากยิ่งดี

ผลต่างของ Current Ratio กับ Acid-Test Ratio เกิดจากสินค้ำคงเหลือ

- วิเคราะห์ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Asset Management Ratios) ข้อมูลจากงบกำไรขาดทุน / งบดุล

- Receivable Turnover (อัตราหมุนของลูกหนี้) = แสดงคุณภาพของลูกหนี้และ
ความสามารถในการตามหนี้

เช่น (สมมุติเป็นการขายโดยให้เครดิตทั้งหมด) = $\frac{\text{ยอดขายสุทธิ}}{\text{ลูกหนี้}}$

ยิ่งมากยิ่งขึ้นดี จะมีผลทำให้ระยะเวลาเก็บหนี้ต่ำ (เก็บได้เร็ว)

- Avg. Collection Period (ระยะเวลาถัวเฉลี่ยการเก็บหนี้) =

$$= \frac{365 \text{ วัน}}{\text{อัตราหมุนของลูกหนี้}}$$

อัตราหมุนของลูกหนี้

ยิ่งน้อยยิ่งดี เก็บหนี้ได้เร็ว แสดงค่าเฉลี่ยระยะเวลาหนี้ที่ค้างชำระเป็นวัน

- Payable Turnover (อัตราหมุนของเจ้าหนี้) = แสดงความสามารถในการจ่ายเงินให้แก่
เจ้าหนี้ น่าจะ**ยิ่งน้อยยิ่งดี**

$$= \frac{\text{ยอดซื้อเชื่อสุทธิ}}{\text{เจ้าหนี้}}$$

เจ้าหนี้

- ระยะเวลาจ่ายคืนหนี้ = $\frac{365 \text{ วัน}}{\text{อัตราหมุนของเจ้าหนี้}}$ **ยิ่งมากยิ่งขึ้นดี** (จ่ายเร็วไม่ดี เก็บโอกาสนำเงินไปใช้อย่างอื่น)

- Inventory Turnover (อัตราหมุนสินค้าคงเหลือ) = แสดงประสิทธิภาพการบริหารสินค้าคงเหลือ

$$= \frac{\text{ต้นทุนขาย}}{\text{สินค้าคงเหลือ}}$$

สินค้าคงเหลือ

ยิ่งหมุนมากยิ่งขึ้นดี (ขายมากเหลือน้อย)

- Total Asset Turnover (อัตราหมุนของสินทรัพย์) = แสดงประสิทธิผลโดยรวมในการใช้สินทรัพย์สร้าง
ยอดขาย

$$= \frac{\text{ขายสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

สินทรัพย์รวม

ควรมากกว่า 1

- วิเคราะห์หนี้สินและการใช้เงินกู้ (Debt Management Ratios) (ตัวเลขจากงบดุล)

- Debt-to-Equity Ratio (อัตราส่วนหนี้สินต่อผู้ถือหุ้น) = $\frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}$

ส่วนของผู้ถือหุ้น

แสดงการจัดสรรทุน โครงสร้างทุน บอกไม่ได้ว่าค่าไหนดี ขึ้นอยู่กับนโยบายของบริษัท

- Debt-to-Total Assets (อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม) = $\frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$ **ยิ่งน้อยยิ่งดี**

สินทรัพย์รวม

แสดง % ของทรัพย์สินที่เกิดจากการจัดหาทุนด้วยการก่อหนี้สิน

- Interest Coverage Ratio (อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย) =

$$\frac{\text{Earnings Before Interest \& Tax (EBIT)}}{\text{ดอกเบี้ยจ่าย}}$$

ดอกเบี้ยจ่าย

ยิ่งมากยิ่งขึ้นดี

แสดงความสามารถในการจ่ายคืนดอกเบี้ย ธนาคารมักใช้พิจารณาในการให้สินเชื่อ

● อัตราส่วนความสามารถในการหากำไร (Profitability Ratio) = ข้อมูลจากงบกำไรขาดทุน/งบดุล

● Gross Profit Margin (อัตรากำไรขั้นต้น) = แสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงานและนโยบายการกำหนดราคาขาย
$$= \frac{\text{กำไรขั้นต้น}}{\text{ยอดขายสุทธิ}}$$
 ยิ่งมากยิ่งดี

● Net Profit Margin (อัตรากำไรสุทธิ) = แสดงอัตรากำไรสุทธิหลังจากหักค่าใช้จ่ายอื่น ๆ รวมทั้งภาษีแล้ว (ผลออกมาคิดเป็น %)
$$= \frac{\text{กำไรสุทธิหลังหักภาษี}}{\text{ยอดขายสุทธิ}}$$
 ยิ่งมากยิ่งดี

● Return on Investment (ROI/อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์) = แสดงความสามารถในการหากำไรของเงินลงทุน (น/ส +ทุน) (ผลออกมาคิดเป็น %)
$$= \frac{\text{กำไรสุทธิหลังภาษี}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$
 ยิ่งมากยิ่งดี

● Return on Equity (ROE/อัตราผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้น) = แสดงความสามารถการบริหารงานเพื่อให้เกิดผลตอบแทนต่อเจ้าของ (ผลออกมาคิดเป็น %)
$$= \frac{\text{กำไรสุทธิหลังภาษี}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}$$
 ยิ่งมากยิ่งดี

● อัตราส่วนมูลค่าราคาตลาดของหุ้น (Market Value Ratios)

● อัตราส่วนกำไรต่อหุ้น (Earnings per share) ในการลงทุนหุ้นสามัญ 1 หุ้น ผู้ถือหุ้นจะได้กำไรกี่บาทถ้านำกำไรต่อหุ้นของบริษัทมาเปรียบเทียบกับกำไรต่อหุ้นของบริษัทในอดีตก็สามารถที่จะบอกถึงแนวโน้มการหากำไรสุทธิของบริษัทได้ว่า มีความสามารถหากำไรดีขึ้นหรือแย่ลงหรืออาจจะนำกำไรต่อหุ้นของบริษัทมาเปรียบเทียบกับธุรกิจในอดีตเหมือนกันที่มีขนาดเท่ากันก็สามารถบอกได้ว่า ธุรกิจใดมีความสามารถในการหากำไรดีขึ้นหรือแย่ลงอย่างไร

$$= \frac{\text{กำไรสุทธิ} - \text{เงินปันผลของหุ้นบริวารสิทธิ}}{\text{จำนวนหุ้นสามัญ}}$$
 ยิ่งมากยิ่งดี

● อัตราส่วนของราคา/กำไร (Price/Earning : P/E ratio)

$$= \frac{\text{ราคาตลาดต่อหุ้นสามัญ}}{\text{กำไรต่อหุ้นสามัญ}} = \text{เท่า}$$
 ยิ่งมากยิ่งดี

ถ้า P/E ลดลง แสดงถึง กำไรต่อหุ้นของบริษัทลดลง ก็จะมีผลทำให้ราคาตลาดต่อหุ้นของหุ้นสามัญลดลงด้วย ถ้า P/E เพิ่มขึ้น หมายถึง กำไรต่อหุ้นของบริษัทเพิ่มขึ้น ก็จะมีผลทำให้ราคาตลาดต่อหุ้นของหุ้นสามัญเพิ่มขึ้นด้วย

- อัตราส่วนเงินปันผลต่อกำไรสุทธิ (Dividend Payout ratio)

$$= \frac{\text{เงินปันผล}}{\text{กำไรสุทธิ}}$$

ผลลัพธ์บอกให้ทราบว่า ธุรกิจมีนโยบายจ่ายเงินปันผลกี่เปอร์เซ็นต์ของกำไรสุทธิ และเก็บเป็นกำไรสะสมจำนวนเท่าใดตัวอย่าง บริษัทแห่งหนึ่งจ่ายเงินปันผลต่อหุ้น = 30 บาท กำไรสุทธิต่อหุ้น 50 บาท อัตราส่วนเงินปันผลต่อกำไรสุทธิ (Payout ratio) = 30 / 50 = 60%

ผลลัพธ์บอกให้ทราบว่า ธุรกิจจะจ่ายเงินปันผลเท่ากับ 60% ของกำไร และธุรกิจจะมีนโยบายต้องการเก็บกำไรไว้ในการลงทุนในอนาคตเท่ากับ 40%

- อัตราผลตอบแทนจากเงินปันผล (Dividend yield)

$$= \frac{\text{เงินปันผลต่อหุ้น}}{\text{ราคาตลาดต่อหุ้น}}$$

ผลตอบแทนจะสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับราคาค่าการณ้อัตรากวามเจริญเติบโตของธุรกิจในอนาคต

- อัตราส่วนราคาตลาดต่อราคาบัญชี (Market/Book Ratio)

$$= \frac{\text{ราคาตลาดต่อหุ้น}}{\text{ราคาตามบัญชีต่อหุ้น}} \quad \text{ยิ่งมากยิ่งดี}$$

อัตราส่วนนี้ผู้ลงทุนจะใช้พิจารณาว่าบริษัทราคาตลาดเป็นกี่เท่าของราคาตามบัญชี ส่วนใหญ่ราคาตลาดจะสูงกว่า เนื่องจากในงบการเงินข้อมูลทางการบัญชีจะไม่สะท้อนถึงภาวะเงินเฟ้อ รวมถึงการคาดการณ์ผลกำไรในอนาคตที่จะทำให้ส่วนของเจ้าของสูงขึ้น

ประมาณนี้แหละ....จำสูตรเลย.....